

1
Märts 4, 1974

PEM 13139-29

PR 10

Armas Herman!

Ma ei teadnud, et Sa saorist õpetajate koonduse poolt
korraldatud õpetajapäevade, kokkutulukute ja õppekavassuste
asumandest selleks, et need midagi Büllitääni panna.
Ma arvasin, et need oli vaja arduult kesklinnaile arhiivi
jooks. Siin saorist saan teada Rendreu kaude.

Ma ei tea, võib olla on minu saadetis Sulle kirja
hilja. Et ma valin nüüd ameerikalikult kõige kiirema
tee: tegeva ajalehe artiklitest fotokaopijad nende ürituste
kolita ja saadaw need Sulle. Eks Sa vali ise, mida sa-
vid Büllitääni panna.

Ma praegu pikemalt ei kirjuta, aga peatselt saad minult
pikema kirja ja siis saadid ka hüknemaksu ära.

Parimate soovidega
Johuand

Suveseminar eesti kooli õpetajatele

Ilmumas metoodika käsiraamat koolidele ja sõnavara sõnastik koostamisel

Koolide Keskus koos õpetajate Koondisega korraldab käesoleval suvel Lakewoodi laagrimaa-alal Idaranniku eesti kooli õpetajale kolmepäevased täienduskursused suvesemestri nime all. Seal tulevad läbivõtmisele kõik õppeained, mis praegu eesti koolide õppekavas. Kursuste ajaks on valitud 20.—21. juuli nädalalõpp. Loengute jaoks kasutatakse Joh. Kaivu nimelist Peamaja ja sama ka osaliseks majutamiseks, kuna ühele osale antakse võimalus püstitada õpetajate telklaager.

Seminariga koos korraldatakse ka praegu kasutamiselolevate õpikute, käsiraamatute, noorsookirjanduse ja õpilaste tööde näitus, et pakkuda sel alal ülevaadet. On soovitatav, et kursustele tulejad tooksid igaks oma koolist õpilaste aastase töö alalt midagi kaasa, et sel teel näitust enam sisustada, kuna need võivad olla huvipakkuvad ja ideede andjad teistele. Näituse korraldajaks on New Yorgi Eesti Kooli juhataja Eduard Kärner.

Lektoriteks suveseminaris on peamiselt eesti koolide õpetajad. Iga lektor koos oma ettekandega esitab ka vastava õppegrupi töökava. See arutatakse koos läbi ja tuleb siis vastuvõtmisele. Need kavad paljundatakse ja saadetakse hiljem kõikidele USA eesti koolidele kasutamiseks.

Lektoriteks ainete alal on: eesti keel — Hildegard Rink (vanem grupp), Leida Juks (keskmine grupp), Gaston Randvee (kirjandid ja nende vigade ravi), eesti maateadus — Meeta Liiv, eesti ajalugu (lektor lah-tine), laulmine — Ellen Valdsaar, lasteadeade töö — Tiit Ling, eesti keele õpetamine selle mittetundja-tele lastele ja noorte psühholoogia — Vaike Lugus, helilindi kasutamine — Ester Ulm, vanema astme noorte (15—17 a.) rakendamine eesti kooli juures — Meeta Liiv ja Allan Pensa, usuõpetus ja selle osatähtsus eesti keele õpetamisel — õpet. Valdeko Kangro ja õpperaamatud — Ed. Kärner.

Samalaadiline kursus, kuid lühema

kavaga, kavatakse korraldada 1975. a. suvel Lääneranniku õpetaja-tele sealsete Eesti Päevade puhul.

Seni on suveseminaris üles and-nud 30 õpetajat ja nähtavasti nen-de arv veel kasvab. Piiratud arvul võivad osa võtta ka noorte juhid, kes huvitatud eesti kooli tööst ja õpetamisest. Sellest teatada kursus-te juhatajale G. O. Randveele, 220 Mansfield Ave., Willimantic, Conn. 06226.

Toidukulude katteks kolme päeva eest tuleb tasuda \$15 (\$5 päevas). Toitlustamise eest hoolitsevad Lake-woodi eesti kooli õpetajad Vaike Kiin ja Irene Verder.

*

Oodatav metoodika käsiraamat õpetajatele on autorit inspektor H. Rajamaal lõpetamisel ja see läheb trükki tuleva aasta algul ning kir-jastatakse Eesti Koolide Keskuse USA-s ja Rootsi Eesti Komitee välja-andena. Vajatat sõnavara sõnastik 1000-igapäevaseks kõneks kasutatavate sõnade peale on samuti koosta-msiel. Selle töö on enda peale võt-nud Wilmingtoni eesti kooli juhataja Hildegard Rink, kes on Tartu Ühi-kooli lõpetanud eesti keele alal. Üht-lasi lisab autor sõnadele juurde ing-liskeelse tõlke ja ka mõned kände-ja pöördevormid.

Varsti saadetakse Keskuse poolt USA ja Kanada eesti koolidele laiali mag. H. Rajamaa ülevaade koolide külastamise üle, mille ta teostas m.a. sügisel. Paljunduse teeb Lilian Espo ja see on umbes 10 lehekülge.

*Hildegard Rink on Wilmingtoni Eesti kooli juhataja.
Ellen Valdsaar on Wilmingtoni kooli õpetaja.
Dod. Meeta Liiv ja Ester Ulm on Baltimore Eesti kooli õpetajad, Meeta Liiv koolijuhataja.*

Opetajate seminar Lakewoodis

Osavõtjad 36 mitmest keskusest — Helilint kasutamisele õppetöös

Idaranniku eesti koolide õpetajate õppeseminar Lakewoodis, skaudi-laagri maa-alal, kujunes üle ootuste kordaläinuks ja paljupakkuvaks. Osavõtjate arv tõusis 36-le, kelle hulgas õpetajaid 25. Ülejäänud olid eesti kooli õppetööst huvitatud kuulajad ja perekonnaliikmed. Esindatud olid enamik Idaranniku koole, nende seas New York, Lakewood, Baltimore, Wilmington, Albany-Schenectady. Kaugema kooli esindajana oli Lakewoodis Helbe Meyer-Mikkelsaar Chicagost. Connecticutist oli kohal 6 õpetajat. Kolme päeva jooksul leidsid käsitlemist kõik tähtsamad eesti kooli õppeained, mille kirjalikud kokkuvõtted paljundatakse Koolide Keskuse poolt ja saadetakse USA eesti koolidele ja ka teistesse maadesse.

Tööpäevad alustati 20. juulil palvusega õpetaja V. Kangrolt, mille järele ütles avasõna ja teretulemast õppeseminarit juhataja G. Randvee. Tervitusi tõid ERKÜ nimel abiesimees Vaike Lugus, Philadelphia-Wilmingtoni rahvusgruppide poolt E. Rink ja skautide-gaidide malevate poolt Lilian Espo. Meeldiva üllatuse-na Ellen Parve-Valdsaar esitas tervituslaulu vana Audru regilaulu ainetel.

Kõik referaadid olid hästi läbi töötatud ja käsitlesid materjali, mis vajalik praegustele eesti koolidele eesti keele, ajaloo, laulu, lasteadeade, õpperaamatute ja muu kasvatustlik-õpetuslike küsimuste alal. Selgituseks olid näiteharjutused, testid, tabelid ja õpetajate ning laste valmistatud õppetarbed ning käsitööd, viimaseid, eriti rohkesti lasteadeade tööst, mida juhatasid Tiitu Ling ja Aime Andra N. Y. Eesti Koolist.

Eriti tuleb välja tõsta õpilaste tööde näitust kirjanike ja testidega ning joonistega, mis õpetajad oma koolidest olid kaasa toonud. Hea oli ka õpperaamatute ja noorsooraamatute väljapanek. Näitus võttis enda alla peagu peamaja suure saali.

Näituse väljapanekud ja referaadid selgitasid, et eesti koolides õpetajad võtavad oma ülesandeid suure tõsisusega. Püütakse leida teid ja meetodeid, kuidas praegustes oludes teha lastele eesti ainet ja eesti keele õpetamine elavaks ja edukamaks.

Ei saa nuriseda, et pole õpikuid ega käsiraamatuid allikmaterjalidena. Neid on, kuid koolidel tuleb need välja otsida ja kirjastustelt tellida. Õpikud pole ehk küllalt meie lastele ajakohased, kuna need enamikus kirjutatud noortele nagu kõneleksid nad eesti keelt alati.

Loengute osas eesti keele ja kirjanduse õpetamisest vanemale kooli grupile (13—16 a.) refereeris Wilmingtoni kooli juhataja Hildegard Rink, kes koos ettekandega esitas

töökava, mis sel alal paari aasta jooksul noortele pakkuda. Ettekan-nete kirjanduse osa oli koostanud sama kooli õpetaja Selma Kissa.

Samal teemal keskmise grupi (9—12 a.) eesti keele õpetamise üle refereeris N. Y. eesti kooli õpetaja Leida Juks nii nagu ta seda ainet on käsitlenud oma koolis üle kümne-konna aasta ja saavutanud häid tulemusi.

Eesti keele õpetamisest lastele, kes seda ei valda, refereeris mag. Vaike Lugus nii nagu ta seda õpetab Conn. ühes ameerika koolis. Ta selgitas oma meetodit ja tõi huvitavaid näiteid, demonstreerides tundi helilindilt. Teisena samal teemal kõneles Albany-Schenectady kooli õpetaja Erik Parlo. Ettekanne praktiliste näidete-ga ja testidega oli häid ideid andev. Eesti keele õpetamise alalt või me-toodilisi juhtnööre ja rakenduslikke võtteid kirjanike õpetamise ja kir-jandivigade paradamise ning nende ravi üle G. Randvee. Ta soovitas keele õpetamise aluseks võtta õpi-last "oma keele" ja sellest lähtuda.

Läbirääkimiste järele juti seisukohale, et eesti koolis tuleb primaarne koht tundide arvuga anda eesti keele õpetamisele, sest eesti kooli peamine siht on keele õpetamine.

Eesti ajaloo õpetamisest kõneles mag. E. Rink Wilmingtoni e. koolist, kes koos ettekandega esitas ka õpetamise töökava. Ta soovitas eesti ajalugu võtta kooli kavva kahel viimasel õppeaastal, kui noored hakkavad aru saama ajaloo sündmusist ja mõistma ajaloo käiku.

Usuõpetuse üle andis juhtnööre õpetaja V. Kangro, kuidas piiblit lugusid ja usulisi tõdesid selgitada lastele koolides, kus seda ainet ei õpetata kirikuõpetaja. Selle aluseks on, et õpetaja peab ise sisse elama nendes lugudes ja tema vaim astuma piibli vaimu.

Helilindi kasutamisest e. koolide õppetöö refereris Baltimore eesti kooli õpetaja Ester Ulm. Ta demonstreeris lindilt ühte osa kirjanduse õppetunnist, kus oli aineks Marie Underi 90 a. sünnipäev. Läbirääkimiste järele moodustati tolmikond koosseisus Vaike Lugus, Ester Ulm ja Rein Linask, kes koos Koolide Keskusega hakkavad nime-tatud asja ette valmistama.

Selle järele kuulati lindilt mag. H. Rajamaa kõne, mille ta oli Rootsis kohale saatnud. See käsitles õpetus-likke ja rahvus-kasvatustlikke küsi-musi eesti koolides.

Väga huvitavaks kujunes Tiitu Lin-gi loeng lasteadeade tööst, nagu ta seda on korraldanud N. Y. eesti koolis. Paljude väljapanekutega andis ta häid praktilisi näpunäiteid ja ideid, kuidas lastele tund teha elavaks ja arendavaks. Teda abistas selles oma selgitustega laste käsitöö osas sama kooli õpetaja Aime Andra.

Ellen Parve-Valdsaare ettekande teemaks oli "Laul ja muusika eesti perekonnas ja rahvakoolis". See oli loeng eesti laulu ja muusika arene-misest kuni meie ajani. Ettekanne selgitasid tabelid ja referent ise esitas mõned laulud. Ta puudutas ka rahvapilli. Õppeseminaris oli kohal kandlekunstnik Lilian Espo, kes demonstreeris samas kandlemängu.

Pikema loenguga, mida saatsid elavad diskussioonid, esines N. Y. eesti kooli juhataja Eduard Käerner teemal "Olemasolevad õpikud ja nende kasutamine eesti koolis".

Töö lõpetamine toimus 22. juulil lõuna paigu. Tänuõnäd seminari korraldajale G. O. Randveele ütles Albany-Schenectady e. kooli juhataja Leena Aare ja tänuõnäd kokkutul-nuile õpetajate Koondise esimees E. Käerner ja Koolide Keskuse juhataja G. O. Randvee. Lauldi eesti hümn.

Tänuga olgu mainitud, et nimeta-tud õppeseminar sai teoks ERKÜ toetusena Eesti Koolide Keskusele. Koolide Keskuse tegevusele on ERKÜ iga aasta määranud toetust \$750, millega keskusel on olnud võimalus ettenähtud töökava täita.

Korraldajad Eesti Koolide Keskus ja Eesti Õp. Keskus USA.